

J-1162 / I/52

3 maj

52

22

*Jeżeli
3. 4. 52.*

ŚCIŚLE TAJNE

Do
Dyrektora Departamentu Sledczego MBP.

w Warszawie

Raport

o przyjęciu sprawy do prowadzenia pod krypt. " Tartak "

W-kr :
Imię i nazwisko

*Imię i nazwisko
om. d. 1. 1. 52.*

1/ OLSZAK Józefowi s. Piotra i Marii z d.
Świechowska, ur. 22. X. 1919r w Mokrej Wsi gm.
Podegrodzie pow. Nowy Sącz, zam. Paszeczowice
Nr. 10 pow. Nowy Sącz, narod. i obyw. polskiego
poch. społ. chłopskiego, wykształt. 3 klasy szkoły
zawodowej, z zawodu i zajęcia rolnik,
w wojsku nie służył, przynal. do W.K.R. Nowy
Sącz, żonatego, posiadającego 2 morgi ziemi,
bez odznaczeń i orderów, ze słów nie karanego
bezpartyjnego.

*Imię i nazwisko
om. d. 1. 1. 52.*

2/ OLSZAK Piotra s. Piotra i Marii z d.
Świechowska, ur. 5. IV. 1917r w Mokrej Wsi gm.
Podegrodzie pow. Nowy Sącz, zam. Podegrodzie
Nr. 111, narod. i obyw. polskiego, poch. społ.
chłopskiego, wykształt. 4 klasy szkoły powsz.
z zawodu szewca, w wojsku nie służył, przyna
do W.K.R. Nowy Sącz, żonaty, właściciel 80 ar.
ziemi i domu mieszkalnego, bez odznaczeń
i orderów, ze słów nie karanego, bezpartyjnego

*Imię i nazwisko
om. d. 1. 1. 52.*

3/ GODZIOWY Stanisław s. Stanisława i Marii
z d. Żelazko, ur. 17. III. 1924r w Podegrodziu
Nr. 180 pow. Nowy Sącz i tam zamieszkały,
narod. i obyw. polskiego, poch. społ. chłop-
skiego, wykształt. 5 kl. szkoły powszechnej

z zawodu rolnika, w wojsku nie służył, przynal. do N.R. Nowy Sącz, kawalera, bez majątku, odznaczeń i orderów, ze słów nie karanego, bezpartyjnego.

Handwritten signature and scribbles

4/ FRANCZYK Antoni ps. "Wiktor" s. Józefa i Rejny z d. Sopata, ur. 10. IV. 1906r w Zbludzy pow. Limanowa, zam. Podegrodzie Nr. 30 pow. Nowy Sącz, narod. i obyw. polskiego, poch. społ. chłopskiego, obecnie intel. prac., wyksz. 7 klas szkoły powszechnej, z zawodu urzędnik pocztowy - kierownik Agencji Pocztowej w Podegrodziu, w wojsku nie służył, przynal. do N.R. Nowy Sącz, żonaty, bez majątku, odznaczeń i orderów, ze słów nie karanego czk. 3. S. L.

Handwritten checkmark

5/ Adamczyk Jan ps. "Gryf" s. Wojciecha i Zofii z d. Hajkrzak, ur. 13. I. 1919r w Zbludzy gm. Kamienica pow. Limanowa, zam. Stary Sącz, ul. 22 Stycznia 4, pow. Nowy Sącz, narod. i obyw. polskiego, poch. społ. chłopskiego /obecnie intel. prac./, wyksz. średnie i kurs techniki normowania płac., z zawodu technik normowania płac w Wojnie Lędnictwa Stary Sącz, por. rezerwy z 1946r Szkoły Piechoty i Kawalerii Wykładowca - Kraków, przynal. do N.R. Nowy Sącz, żonatego, bez majątku, odznaczony Krzyżem Walczących i Krzyżem Zasługi z konsp. A.K., ze słów nie karanego, bezpartyjnego.

Handwritten signature

6/ CYGANI Józef s. Wojciecha i Katarzyny z d. Tatoniec, ur. 17. IX. 1927r w Naszacowicach Nr. 53 gm. Podegrodzie pow. Nowy Sącz i tam. zam., narod. i obyw. polskiego, poch. społ. chłopskiego, z zawodu rolnika, pracownika G.S. Podegrodzie, wyksz. 7 klas szkoły powsz., w wojsku nie służył, przyn. do N.R. Nowy Sącz, kawalera, bez majątku, odznaczeń i orderów, ze słów nie karanego bezpartyjnego.

Handwritten signature and scribbles

6 lat

7/ SKOCZEŃ Stanisław s. Józefa i Marii z d. Kościusz, ur. 31. III. 1926r w Podogrodziu Nr. 32 pow. Nowy Sącz i tam zamieszkały, narod. i obyw. polskiego, poch. społ. chłopskiego, z zawodu rolnika, wyksz. 6 klas szkoły powszechnej, kaprala rezerwy 7 Bryg. W.C.P. w 1947-49r Białystok, przyn. do WKR. Nowy Sącz, kawalera, bez majątku, odznaczeń i orderów, w 1951r. skazany przez Sąd Powiatowy w Nowym Sączu na 6 m grzywny, bezpartyjny.

10 lat

8/ JOB Wojciech s. Józefa i Marii z d. Rusin, ur. 3. IV. 1906r w Gaboniu pow. Nowy Sącz, zam. Katoza Nr. 4 pow. Nowy Sącz, narod. i obyw. polskiego, poch. społ. chłopskiego, wyksz. 1 kl. szkoły powsz., w wojsku służył st. strz. rezerwy 1-go P.S.P. Nowy Sącz 1928-29r przyn. do WKR. Nowy Sącz, właściciel 1 morga ziemi i domu, żonatego, bez odznaczeń i orderów, ze słów nie karanego, bezpartyjnego.

1 morg

9/ STACHON Annie c. Józefa i Marii z d. Potoniec, ur. w/g jej oświadczenia 15. IX. 1916r, w Jadamwoli pow. Limanowa, zam. w Olszance Nr. 53 pow. Nowy Sącz, narod. i obyw. polskiego, poch. społ. chłopskiego, z zawodu gospodyni domu, wyksz. kurs analfabetów, w wojsku nie służyła, przynal. do W.K.R. Nowy Sącz, wolna, posiadająca daleko 13 właścicielka 0,5 ha ziemi, bez odznaczeń, i orderów, ze słów nie karana, bezpartyjna.

Nawiązując do raportu z dnia 30 kwietnia 1952r w dniu tym t. j. 30 kwietnia 1952r do Wydziału Śledczego WUBP. w Krakowie została przyjęta z PUBP. Nowy Sącz sprawa p-ko w/w.

Na podstawie zeznań podejrzanych Króla Franciszka, Kukawskiego Mariana i innych członków nielegalnej organizacji p.n. "Odwet Górski" działającej na terenie powiatu Limanowa i Nowy Sącz ustalono, że do organizacji tej zostali завербовани

zostali zawerbowani przez Króla Franciszka jesienią 1951r. podejrzani Olszak Józef i Olszak Piotr. Po dokonanych werbunku podejrzany Król Franciszek polecił brz podejrzany Olszakowi Józefowi i bratu jego Piotrowi werbowanie ^{dalszych} członków do tej organizacji p.n. " Armia Polska Odwet ", zapoznając jednocześnie podejrzanych z jej strukturą. Podejrzani Olszak Józef i Olszak Jan po złożeniu przysięgi na wierność nielegalnej organizacji " Armia Polska Odwet " zgodnie z poleceniem podejrzanego Króla Franciszka przystąpili do werbunku dalszych członków obejmując zarazem obydwaj funkcje kierowników t.zw. " Piątek ". Podejrzany Olszak Józef i Piotr jako kierownicy grup terenowych " Armii Polskiej Odwet " polecili członkom nowo zawerbowanym zbierać wiadomości i dane personalne o członkach O.R.M.O., Spółdzielniach itp. które to wiadomości przekazywali podejrzanemu Królowi Franciszkowi. Do tejże organizacji zawerbowany został podejrzany Bodziona Stanisław, Skoczeń Stanisław, Zygmunt Józef, Franczyk Antoni, Adamczyk Jan tak przez podejrzanego Króla Franciszka jak również jemu podległych grupowych piątki - podejrzanych Olszaków Józefa i Piotra początkiem 1952r. aby uaktywnić działalność organizacyjną w ramach Armii Polskiej Odwet ". Podejrzany Olszak Józef zeznał, że jesienią 1951r. daty dokładnie nie pamięta w miejscowości Naszeczowice pow. Nowy Sącz skontaktował się z Królem Franciszkiem. Po nawiązaniu kontaktu i wszczęciu rozmowy na tematy polityczne, podejrzany Król zaproponował mu wstąpienie do nielegalnej organizacji na co wyraził zgodę. Po złożeniu przysięgi podejrz. Olszak Józef, Króla Franciszka skontaktował z bratem Olszak Piotrem, który również zawerbowany został do nielegalnej organizacji. Będąc członkiem nielegalnej organizacji przystąpił do werbowania końcem marca 1952r podejrzanego Zygmunta Józefa na co mu oświadczył, że się naniśli i wstąpi wtedy kiedy będzie więcej członków tej organizacji.

3 28
Olszak Piotr zeznał, że końcem 1951r. na terenie Podegrodzia pow. Nowy Sącz za pośrednictwem brata Olszak Józefa skontaktował się z Królem Franciszkiem przez którego zawerbowany został do nielegalnej organizacji. Po otrzymaniu stanowiska kierownika grupy terenowej t.zw. " Piątki " nielegalnej organizacji " Armia Polska Odwet " w marcu 1952r zawerbował do tejże organizacji podejrzanego Bodziona Stanisława, Skoczonia Stanisława i Lamberta, odbierając od nich przysięgę na wierność organizacji.

~~1-58~~
Bodziony Stanisław zeznał, że w grudniu 1951r. zawerbowany został do nielegalnej organizacji przez podejrzanego Olszaka Piotra. Po złożeniu przysięgi przed krzyżem na wierność organizacji t.zw. " Armia Polska Odwet " treści następującej " Przyśięgam Panu Bogu najświętszej Marii Pannie na wierność Polskiej Armii Odwet " trzymał dwa palce u prawej ręki w górze, otrzymał polecenie zbieranie wiadomości o członkach partii ,O.R.W.O.. Wiadomości powyższe przekazywał podejrzanemu Olszakowi Piotrowi jako komendantowi "piątki ".

Franczyk Antoni ps. " Wiktor " zeznał, że jesienią 1951r. na terenie Podegrodzia pow. Nowy Sącz jako kierownik agencji pocztowej skontaktował się z Królem Franciszkiem za pośrednictwem Adamczyk Marii przez którego zawerbowany został do nielegalnej organizacji. W czasie odbywających się spotkań otrzymał polecenie nawiązania kontaktu z księżmi, czemu się sprzeciwił, na co Król oświadczył, że on przyśle księży z terenu Limanowej aby zawerbowali księży z terenu Podegrodzia. Również pośredniczył przy werbowaniu przez Króla niejakiego Jurkowskiego Józefa pracownika poczty.

Adamczyk Jan ps. " Gryf " zeznał, że w sierpniu 1951r. w miejscowości Zbludzy pow. Limanowa za pośrednictwem Kukawskiego Mariana ps. " Krzywonoś " skontaktował się w nieznanym mu dotychczas osobnikiem imię Franciszek przez którego zawerbowany został do nielegalnej organizacji. W czasie werbunku powierzono mu kierownicze stanowisko w tejże organizacji z czego zrezygnował tłumacząc się, że był członkiem A.K. i był aresztowany.

Zygmunt Józef zeznał, że początkiem kwietnia 1952r. skontaktował się z Olszakiem Piotrem na terenie Podegrodzia, który zaproponował mu wstąpienie do nielegalnej organizacji mającej na celu prowadzenie działalności przeciwko Polsce Ludowej, a ściślej mówiąc osobom aktywnie pracującym na korzyść Polski Ludowej t.j. członkom partii i przewodnikom pracy. W czasie tego spotkania przysięgi nie złożył, jednak istnienie i działalność organizacji utrzymał w tajemnicy będąc dobrze zorientowany o wrogiej działalności.

Skoczeń Stanisław zeznał, że w grudniu 1951r. na terenie Podegrodzia zawerbowany został do nielegalnej organizacji przez Olszaka Piotra, jednak żadnej działalności w ramach tejże organizacji nie przejawiał mimo poleceń jakie otrzymywał.

Job Wojciech zeznał, że zamieszkując na terenie Katozy pow. Nowy Sącz w okresie od 1949 do 1952r. będąc ścigany

przez władze Bezpieczeństwa za przekroczenie granicy G.S.R. i posiadanie nielegalnie broni palnej - pistoletu kal. 7,65 Nr. 5702 wraz z kilkoma sztukami amunicji. W tym też okresie na terenie Katozy nawiązał kontakt z dowódcą bandy terrorystyczno-rabunkowej Perełką Stanisławem występującej pod kryptonimem "Polska Armia Odwet". W czasie tychże spotkań zaproponował mu wstąpienie do tejże organizacji na co nie wyraził zgody.

Stachoń Anna zeznała, że w okresie od 1949r do 1952r t.j. do chwili zatrzymania u siebie w domu t.j. Olszance Nr. 53 pow. Nowy Sącz udzielała schronienia poszukiwanemu przez organa Bezpieczeństwa Job Wojciechowi. Ponadto w dniu zatrzymania podejrzanego Job Wojciecha przez organa Bezpieczeństwa pozostawioną przez niego broń przechowywała przez okres trzech dni t.j. od 11.IV.52 do 14.IV.1952r.

Aresztowania w/w dokonano od dnia 20 - 28.IV.52r. W dniu dzisiejszym wystąpiliśmy z wnioskiem do Wojtkowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie o zastosowanie wobec w/w środka zapobiegawczego aresztu tymczasowego.

Przesłuchani w/w przyznają się do zarzuczanych im czynów i wyjaśniają, że do organizacji nielegalnej "Polska Armia Odwet" wstąpili nie zdając sobie dokładnie z tego sprawy, jakie mogą być następstwa.

Życiorysy w/w przedstawiają się następująco :

1/ Olszak Józef urodził się w rodzinie średniorolnego chłopca. Ojciec jego posiadał 5,5 ha ziemi. Po ukończeniu 3 klas szkoły powszechnej przebywał przy rodzicach pracując na gospodarstwie do 1934r. W tym czasie zaczął się uczyć zawodu szewskiego u Kurzeń Wojciecha zam. w Starym Sączu u którego pracował do 1944r. W okresie od jesieni 1944r pracował przy kopaniu okopów. Po wyzwoleniu do 1951r. przebywał w domu rodziców pomagając im w pracy na roli, a w lipcu 1951r. zawarł związek małżeński z Czajką Stefanią zam. w Paszowicach do której się ~~przewędził~~ przeprowadził i tam zamieszkiwał i pracował na roli do chwili aresztowania.

2/ Olszak Piotr urodził się w rodzinie makrololnego chłopca. Po ukończeniu 4 klas^v szkoły powszechnej początkowo przebywał w domu przy rodzicach, a następnie oddany został na praktykę szewską do Lipskiego Jakuba zam. w Jyganowicach pow. Nowy Sącz. Po ukończeniu praktyki szewskiej i otrzymaniu wyzwolenia czeladnika pracował u w/w do grudnia 1939r. W tym cza-

sie powraca do rodziców w Mokrej Wsi pow. Nowy Sącz ,gdzie przebywa do roku 1943 a następnie zawiera związek małżeński z Maciaszek Genowefą zam. od tego czasu w Podegrodziu pow. Nowy Sącz do czasu aresztowania go t.j. 26.IV.52r. Do 1939r , w okresie okupacji jak i po wyzwoleniu nie należał do żadnej partii politycznej względnie organizacji społecznych.

3/ Bodziony Stanisław ukończył 5 klas szkoły powsz. w 1936r w Podegrodziu. Po ukończeniu szkoły pracował na gospodarstwie ojca aż do stycznia 1944r, a następnie został powołany przez Niemców do służby w t.zw. " Baudienście ", gdzie pełnił służbę przy reparaacji torów kolejowych. W kwietniu 1944r na skutek śmierci ojca został zwolniony z " Baudienistu " i po powrocie do domu pracował do chwili aresztowania go na gospodarstwie . Bodziona Stanisław do żadnych organizacji politycznych jak też społecznych nie należał i nie należy.

4/ Franczyk Antoni w 1913r zaczął uczęszczać do szkoły powszechnej w Zbludzy, gdzie ukończył 4 klasy i powrócił do domu pomagając ojcu w pracy na roli do 1930r. Od 1930 do 1933r był u swego brata Franciszka zam. w Czernou pow. Nowy Sącz, któremu pomagał w pracy przy gospodarstwie, a następnie wyjechał do drugiego swego brata Władysława zam. w Żegiortowie, za pośrednictwem którego otrzymał prace na Poczcie w charakterze gońca i pracował tam do chwili wybuchu wojny t.j. do 1939r. racując na Poczcie jednocześnie uczęszczał do szkoły powszechnej i ukończył 7 klas. W sierpniu 1939r Franczyk Antoni został wraz z innymi pracownikami Poczty ewakuowany do Nowego Sącza , a następnie do Mielca, Rawy Ruskiej i Równego skąd po zajęciu tych terenów przez Armię Radziecką powrócił do domu. W okresie okupacji cały czas pracował na roli swego ojca. W 1943r wstąpił do organizacji A.K. w której posiadał ps. " Wiktor " i pełnił funkcje łącznika aż do 1945r. Z działalności swojej nie ujawnił się po wyzwoleniu. Po wyzwoleniu terenów wojew. krakowskiego w lipcu 1945r objął stanowisko kierownika Agencji Pocztovej w Podegrodziu, gdzie pracował do chwili aresztowania go t.j. 27.IV.52r. W 1948r wstąpił do P.S.L. a obecnie po ujednoczeniu jest członkiem Z.S.L.

5/ Adamczyk Jan urodził się w rodzinie średniorolnego chłopca. Od 7-miu lat życia uczęszczał do szkoły

powszechnej w Zbludzy pow. Limanowa, gdzie ukończył 4 klasy. Następnie wyjeżdża do Staweg^o Sącza gdzie kończy dalsze klasy szkoły powszechnej 7-mio klasowej. Następnie uczęszcza do gimnazjum ogólnokształcącego w Nowym Sączu gdzie kończy 8 klas. W roku 1938 -39 zostaje powołany do wojska w bierze udział w kampanii wrześniowej po czym wraca do rodziców w Zbludzy i przebywa do 1941r.. W tym czasie obejmuje posadę gajowego w Nadleśnictwie Kamienica pracując do września 1942r. Wiosną 1942r wstępuje do terenowej organizacji konspiracyjnej A.K. placówka "Kuznia" obejmująca teren gm. Kamienica występując pod ps. "Gryf", pełniąc tam funkcje do czasu wyzwolenia. Po wyzwoleniu wstąpił do wojska i został wysłany na kurs Wyższej Szkoły Oficerskiej w Rembertowie, a po ukończeniu kursu otrzymując stopień por. został skierowany jako wykładowca do Szkoły Piechoty w Krakowie, gdzie przebywał do września 1946r. W tym czasie został zdemobilizowany. Po zdemobilizowaniu z wojska powrócił do domu na teren pow. Nowego Sącza i tam dorywczo pracował do maja 1949r. W tym czasie otrzymał prace w Tartaku Suche Borze jako z-ca kierownika pracując tam do 15 lipca 1950r., a następnie został przeniesiony do Starego Sącza jako technik normowania pracy i na tym stanowisku pracował do czasu aresztowania.

6/ Zygmunt Józef od 1935r uczęszczał do szkoły powszechnej w Naszacowicach i w 1942r ukończył 7 klas. Przez cały okres okupacji pomagał matce w pracy na roli. Po wyzwoleniu uczęszczał do szkoły zawodowej w Starym Sączu do czerwca 1947r, a po ukończeniu tej szkoły pracował na roli do stycznia 1949r, od tegoż czasu t.j. od m-ca stycznia 1949r do dnia aresztowania pracował z przerwami w Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Podegrodziu pow. Nowy Sącz.

7/ Skoczka Stanisław do 1939r był na utrzymaniu rodziców i uczęszczał do szkoły powszechnej kończąc 6 klas. W czasie okupacji i po wyzwoleniu aż do 1947r nadal przebywał w domu rodziców pomagając im w pracy na roli. W dniu 10.VII.1947r został powołany do wojska i przydzielony do 11-go batalionu W.O.P. w woj. białostockim skąd 30.IX.1949r został zdemobilizowany i powrócił do rodziców, gdzie pomagając im w pracy na roli przebywał do chwili aresztowania t.j. do 27.IV.52r.

8/ Job Wojciech do czasu powołania go do służby wojskowej był na utrzymaniu rodziców kończąc

I klasę szkoły powszechnej. Do 1939r w tym życiu politycznym udziału nie brał. W okresie okupacji do żadnej organizacji konspiracyjnej nie należał, a tylko pracował jako robotnik w Centrali Dostaw Drzewnych. Po wyzwoleniu do lipca 1947r pracował jako robotnik w Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Starym Sączu. Od m-ca października 1950r do czasu aresztowania ukrywał się przed władzami jako podejrzany o przemyt i posiadanie broni.

9/ Stachoń Anna c. chłopka makorolnego. Do chwili wybuchu wojny w 1939r częściowo pracowała na gospodarstwie rodziców, a częściowo była na służbie u innych gospodarzy. Do szkoły wogóle nie uczęszczała z powodu choroby i z powodu złych warunków materialnych jej rodziców. W czasie okupacji przez cały okres pracowała przy kopaniu okopów na terenie pow. nowosądeckiego. Po wyzwoleniu pracuje razem z matką / ojciec nie żyje / na jedno hektarowym gospodarstwie aż do chwili aresztowania t.j. 27.IV.1952r.

Wartość dowodowa materiałów w niniejszej sprawie jak zeznania podejrzanych, oraz dowody rzeczowe w postaci broni palnej, która została zakwestionowana w czasie realizacji i pieczęci z napisem "Polska Armia Odwet" są wystarczające do dalszego prowadzenia śledztwa i skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Dalszym kierunkiem śledztwa w niniejszej sprawie jest ustalenie na podstawie zeznań podejrzanych wszystkich melin i miejsca w którym może się ukrywać Perełka Stanisław, a wraz z nim Makusz vel Liszka Władysław ps. "Montanna", celem ich ujęcia.

Ustalenie wszystkich członków nielegalnej organizacji "Odwet" na terenie Podhala, oraz ustalenie karykatur dalszych kontaktów.

Ponadto śledztwo zmierza w kierunku ustalenia powiązań Perełki Stanisława z innymi grupami dotąd jeszcze nie ujawnionymi na terenie Podhala, gdyż jak wynika z zeznań poszczególnych członków to takowe grupy niewątpliwie istnieją na tamtejszym terenie.

7-/ ZDROJEWSKI W. por.